

Briselē, 2019. gada 22. janvārī
(OR. en)

5601/19

ECOFIN 51
UEM 16
SOC 33
EMPL 26
COMPET 57
ENV 64
EDUC 21
RECH 45
ENER 28
JAI 45

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepri. dok. Nr.:	5095/19
Temats:	2019. gada Eiropas pusgads – gada izaugsmes pētījums: makroekonomiskas un fiskālas norādes dalībvalstīm – Ekonomikas un finanšu padomes secinājumi

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par gada izaugsmes pētījumu par 2019. gadu, kurus Padome pieņēma 3699. sanāksmē, kas notika 2019. gada 22. janvārī.

2019. GADA EIROPAS PUSGADS:
MAKROEKONOMISKAS UN FISKĀLAS NORĀDES DALĪBVALSTĪM

– Ekonomikas un finanšu padomes secinājumi –

Padome (*ECOFIN*):

I. 2019. GADA EIROPAS PUSGADS

1. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas gada izaugsmes pētījumu (GIP) par 2019. gadu, kurā ir izklāstītas politikas prioritātes izaugsmes un darbvietu sekmēšanai ES un tās dalībvalstīs un kurš iezīmē 2019. gada Eiropas pusgada sākumu. KOPUMĀ PIEKRĪT Komisijas analīzei par politikas prioritātēm, uz kurām 2019. gadā būtu jāturpina koncentrēt valstu un ES līmeņa centienus: nodrošināt kvalitatīvas investīcijas, koncentrēt reformu centienus uz ražīguma pieaugumu, iekļautību un iestāžu kvalitāti un nodrošināt makroekonomikas stabilitāti un stabilas publiskās finanses.
2. PIEKRĪT Komisijas vērtējumam, ka Eiropas ekonomikas izaugsme ir palēninājusies un ka gaidāms, ka tā – lai arī paliks pozitīva – turpinās palēnināties. Plaša IKP izaugsme ir vērojama visās dalībvalstīs, un ir atsākusies reāla konverģence. Nodarbinātības līmeņi ir rekordaugsti un bezdarbs samazinās, valstu valdības budžeta deficīts vairumā gadījumu ir atgriezies pirmskrīzes līmenī, un krīzes izraisītais investīciju trūkums tagad ir gandrīz pārvarēts. Tajā pašā laikā valsts parāds joprojām ir augsts, un ekonomikas perspektīvas riski ir būtiski un lielā mērā ar lejupejošu tendenci.
3. PIEKRĪT Komisijas vērtējumam, ka joprojām ne visi iedzīvotāji un valstis vienlīdz daudz iegūst no ekonomikas pieauguma un ka ekonomikas pieaugums joprojām nav pasargāts no nestabilitātes pasaulē un problēmām vidējā termiņā un ilgtermiņā. AICINA dalībvalstis uzkrāt rezerves – jo īpaši valstīs, kurās ir augsts valsts parāds, – un stiprināt savas ekonomikas noturību un izaugsmes potenciālu. Dažās dalībvalstīs joprojām ir augsts bezdarba līmenis un mājāsaimniecību ienākumi ir zemāki nekā pirms krīzes, savukārt citās valstīs ir nepietiekama nodarbinātība vai trūkst prasmju.

4. UZSVER, ka reformu īstenošana Eiropas Savienībā joprojām nav viendabīga un ka steidzamo ekonomisko un sociālo prioritāšu – tostarp ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu starpniecību noteikto prioritāšu – dēļ ir vajadzīgs izšķirošs progress reformu īstenošanā ar mērķi risināt ES strukturālās problēmas. AICINA dalībvalstis izmantot salīdzinoši labvēlīgo ekonomisko klimatu, lai panāktu progresu strukturālo reformu īstenošanā nolūkā nostiprināt ilgtspējīgu un līdzsvarotu izaugsmi, novērst makroekonomikas nelīdzsvarotību un veicināt ilgstošu ekonomisko un sociālo konvergenci.
5. UZSVER, cik svarīgi ir visu gadu pārraudzīt snieguma rādītājus un politikas īstenošanu, tostarp konkrētai valstij adresēto ieteikumu īstenošanu. GAIDA nozīmīgas diskusijas Padomē 2019. gada martā par konkrētām valstīm adresētu ieteikumu īstenošanu, liekot uzsvāru uz svarīgākajiem ekonomikas un sociālajiem problēmjautājumiem, tostarp ražīgumu un ar investīcijām saistītiem izaicinājumiem un vajadzībām.
6. ATZĪST specifiskos laika ierobežojumus saistībā ar vienošanos par konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem 2019. gadam, taču AICINA maijā ātri pieņemt Komisijas priekšlikumus nolūkā nodrošināt īstenu daudzpusēju Eiropas pusgadu un valstu atbildību par labi pamatotiem ieteikumiem.

II. FISKĀLĀS UN MAKROEKONOMIKAS POLITIKAS NORĀDĪJUMI

KVALITATĪVU INVESTĪCIJU NODROŠINĀŠANA

7. ATZĪST, ka investīcijas var sekmēt ES mērķa īstenošanu – pāriet uz mazoglekļa aprites ekonomiku. PIEKRĪT, ka būtu jāizmanto pašreizējā ekonomikas izaugsme, lai sākumposmā investētu Eiropas rūpniecības, transporta un enerģētikas sistēmu modernizācijā un dekarbonizācijā un vienlaikus samazinātu tās ietekmi uz vidi un investētu izglītībā, apmācībā un prasmēs. UZSVER, ka centieni būtu jāvērs uz investīciju vides uzlabošanu un mērķtiecīgām investīcijām vajadzētu būt saskaņotām ar labi izstrādātu strukturālo reformu kopumu.

8. NĒM VĒRĀ Komisijas priekšlikumus nākamajai ES daudzgadu finanšu shēmai un mērķi veicināt vairāk un labākas investīcijas no valstu iestādēm un privātā sektora. Ņemot vērā to, ka mērķtiecīgas investīcijas ir galvenais ES izaugsmes dzinējspēks, PAUŽ GANDARĪJUMU par Komisijas ieceri 2019. gada Eiropas pusgadā lielāku uzmanību pievērst vajadzīgo investīciju novērtējumam, kas kalpotu par norādēm 2021.–2027. gada plānošanas lēmumiem. AICINA Komisiju šo analīzi nodrošināt sistemātiski un dialogā ar visām dalībvalstīm.

REFORMU ĪSTENOŠANĀ — KONCENTRĒŠANĀS UZ RAŽĪGUMA PIEAUGUMU, IEKĻAUTĪBU UN IESTĀŽU KVALITĀTI

9. PAUŽ GANDARĪJUMU par spēcīgākiem ražīguma rādītājiem, jo tie ir svarīgi Eiropas pārticībai nākotnē. UZSVER spēcīgāka ražīguma pieauguma nozīmīgo lomu Eiropas ekonomikas izaugsmes saglabāšanā, bet NORĀDA, ka ražīguma rādītāji visā ES ievērojami atšķiras uzņēmumu, reģionu un nozaru līmenī, jo īpaši pakalpojumu nozarēs, kurās ražīguma pieaugums netiek līdzī starptautiskajai konkurencei. PIEKRĪT Komisijas analīzei par to, ka valsts iestādes, kas darbojas labi, veicina lielāku izaugsmi, ir svarīgs priekšnoteikums citu reformu sekmīgai īstenošanai un kopumā ir saistītas ar augstāku ražīgumu.
10. VĒLREIZ APSTIPRINA, ka Eiropas vienotais preču un pakalpojumu tirgus joprojām ir visstiprākais izaugsmes un darbietu dzinējspēks un ka par kopēju ES prioritāti būtu jānosaka turpmāks darbs pie vienotā tirgus, tostarp digitālā vienotā tirgus, banku savienības, kapitāla tirgu savienības un enerģētikas savienības. Labi funkcionējoši produktu un pakalpojumu tirgi ir nozīmīgs ražīguma pieauguma virzītājspēks, jo tie ļauj efektīvāk sadalīt resursus. Būtiskas reformas uzņēmējdarbības vides, enerģētikas, telesakaru, transporta, uzņēmējdarbības pakalpojumu un mazumtirdzniecības tirgos ir svarīgas šāda ražīguma pieauguma veicināšanai. AICINA Komisiju cieši uzraudzīt politikas īstenošanu un izpildi minētajās jomās un vajadzības gadījumā sniegt ieteikumus dalībvalstīm Eiropas pusgada ietvaros.

11. PAUŽ GANDARĪJUMU par to, ka šajā gada izaugsmes pētījumā uzsvars likts uz iekļaujošas izaugsmes nozīmi. Iekļautībai ir nepieciešams algu pieaugums, kas izriet no palielināta ražīguma, un taisnīgas un efektīvas nodokļu un pabalstu sistēmas un pastāvīga un uzlabota kvalitatīva veselības aprūpes, bērnu aprūpes un ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamība.
12. UZSVER, ka Eiropas sabiedrības novecošana apgrūtina pensiju, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes sistēmas. 2018. gada ziņojumā par sabiedrības novecošanu uzsvērts, ka paredzamā darbspējīga vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanās kavēs izaugsmi ilgtermiņā, savukārt kopējie ar novecošanu saistītie valsts izdevumi saskaņā ar prognozēm laikposmā no 2016. līdz 2070. gadam ES palielināsies par 1,7 procentpunktiem no IKP, 2070. gadā sasniedzot 26,6 %, lai arī ar lielām atšķirībām dažādās valstīs, tādējādi izceļot to, ka būtisks izaicinājums ir arī publisko finanšu ilgtermiņa stabilitātes nodrošināšana.

MAKROEKONOMIKAS STABILITĀTES UN STABILAS PUBLISKO FINANŠU SISTĒMAS NODROŠINĀŠANA

13. PIEKRĪT Komisijas novērtējumam par to, ka ilgtspējīgas izaugsmes priekšnosacījums joprojām ir makroekonomikas stabilitāte un stabilas publiskās finanses, un šajā sakarā ATGĀDINA Padomes secinājumus par brīdinājuma mehānisma ziņojumu.
14. PAUŽ GANDARĪJUMU par to, ka vairākas dalībvalstis ir samazinājušas savu valsts parādu un ir sasniegušas vai pat pārsniegušas vidējā termiņa budžeta mērķi. Tomēr ATZĪST, ka dažas dalībvalstis ir veikušas mazākas korekcijas un riskē būtiski novirzīties no korekcijas gaitas virzībā uz saviem attiecīgajiem vidējā termiņa mērķiem. UZSVER, ka augsti parāda līmeņi joprojām rada neaizsargātību, kas var novest pie palielinātām finansēšanas izmaksām visā ekonomikā un kas var ierobežot to spēju investēt. ATGĀDINA, ka pareizai ekonomiskās un monetārās savienības (EMS) darbībai būtiska ir valstu fiskālās politikas koordinēšana, pamatojoties uz kopējiem fiskāliem noteikumiem.

15. PIEKRĪT, ka dalībvalstu fiskālās ilgtspējības stiprināšanai ir vajadzīga diferencēta politika valstu līmenī, kas pilnībā respektē Stabilitātes un izaugsmes paktu, ņemot vērā fiskālo telpu un blakusietekmi visās valstīs. PIEKRĪT Komisijas vērtējumam, ka dalībvalstīm – jo īpaši tām, kurām ir augsts valsts parāda līmenis, – pašreizējie ekonomikas apstākļi būtu jāizmanto, lai veidotu rezerves un samazinātu parādu, vienlaikus stiprinot savas ekonomikas noturību un izaugsmes potenciālu. PIEKRĪT, ka šāda rīcība arī samazinātu to neaizsargātību pret satricinājumiem un lejupslīdes gadījumā ļautu automātiskiem stabilizatoriem darboties pilnīgi. PIEKRĪT, ka dalībvalstīs, kuras ir pārsniegušas savu vidējā termiņa mērķi, publisko investīciju palielināšana atbalsta izaugsmi un līdzsvarošanu atkarībā no attiecīgajai valstij specifiskajiem apstākļiem.
16. PIEKRĪT, ka publisko finanšu kvalitātes un sastāva uzlabošana ir svarīga, lai nodrošinātu makroekonomikas stabilitāti, un ir būtisks dalībvalstu fiskālās politikas elements. Ieņēmumu pusē būtu jāizveido efektīvas nodokļu sistēmas, kas stimulē investīcijas un izaugsmi. Centieni ir vajadzīgi arī izdevumu pusē, un tos jāveic, pārskatot izdevumus un par prioritāriem nosakot izdevumus, kas veicina ilgtermiņa izaugsmi un pamatkapitālu.
17. PIEKRĪT Komisijas vērtējumam, ka Eiropas Savienībā ir uzlabojusies finanšu sektora noturība, tomēr ir jāturpina centieni samazināt ienākumus nenesošus aizdevumus un stiprināt uzraudzības satvarus.
-